

## **ATITUDINEA MUSCELENILOR FAȚĂ DE REFORMELE ȘI POLITICA EXTERNĂ DIN PERIOADA DOMNIEI LUI ALEXANDRU IOAN CUZA**

**MIRCEA GÂLCĂ**

Deși scurtă, perioada domniei lui Alexandru Ioan Cuza se caracterizează printr-o vie activitate pentru așezarea Statului Român pe baze noi, corespunzătoare stadiului de dezvoltare a societății din deceniile de mijloc ale sec. al XIX-lea.

În vederea realizării acestui dezerat, domnitorul Alexandru Ioan Cuza și cel mai apropiat colaborator al său, Mihail Kogălniceanu, au acționat cu multă pricepere și energie inițiind o serie de reforme care au pus bazele dezvoltării României moderne.

Printre reformele inițiate și aplicate în perioada la care ne referim enumerăm: secularizarea averilor mănăstirești, legea electorală și legea agrară, legea instrucțiunii publice, cea a organizării administrației de stat și reorganizarea justiției.

Aplicarea acestor reforme dar în mod special cea agrară și cea electorală s-au bucurat de un sprijin larg din partea populației și chiar a autorităților administrative de stat.

Semnificative în acest sens sunt o serie de documente inedite aflate la Filiala Arhivelor Statului Argeș.

Astfel, în octombrie 1864 administrația plaiurilor Nucșoara și Dâmbovița și a plășilor Argeșel, Podgoria și Râurilor trimit Consiliului jude-

țean Mîscel moțiuni prin care se prezintă atitudinea populației de pe aceste meleaguri față de reformele îndeplinite de Alexandru Ioan Cuza.

În moțiunea înaintată de Administrația plaiului Nucșoara se consemnează „Subsemnații alegători primari din comunele rurale din plaiul Nucșoara autorizăm și cerem cu stăruință de la alegătorii noștri direcți ca Consiliul județean ce vor alege dumnealor la 18 (octombrie 1864) și care după aceasta se vor reuni în ședință publică [...] printr-un actu solemn să arate Măriei Sale domnitorului Alexandru Ioan I-iu, desăvârșita recunoștință și profundu nostru devotament pentru mărețele fapte naționale și dreptate săvârșite de la 2 maiu până astăzi de Măria Sa [...] care ne-au datu ogoarele noastre, ca moșie a noastră și ne-au scăpatu de apăsările ce am suferitu în trecutu.

În sfârșit noi subsemnații foști clăcași, astăzi cetățeni liberi și proprietari pe ogoarele noastre, vom înălța totdeauna rugăciuni către cel a totputernic, pentru prelungirea zilelor Măriei Sale Alexandru Ioan I-iu desăvârșitorul unirei, întemeiatorul Statului Român, a Măriei Sale Doamna Elena ocrotitoarea orfanilor și a așezămintelor de învățătura fetelor“<sup>1)</sup>.

În încheierea moțiunii se arată că

„...numele Măriei Sale Voievodul Cuza va fi pomenitu cu respect din neam în neam<sup>(42)</sup>).

Moțiunea este semnată de un număr de 605 cetățeni din cuprinsul comunelor plaiului Nucșoara<sup>(43)</sup>.

Moțiuni asemănătoare au fost trimise Consiliului județean Muscel de administrațiile plaiului Dâmbovița și a plășilor Argeșel, Podgoria și Râurile, deci de toate, moțiuni semnate de un număr total de 2437 persoane<sup>(44)</sup>.

Un alt document important redactat de Consiliul județean Muscel, ales pe data de 18 octombrie 1864 care, reunindu-se în sesiune extraordinară la 26 octombrie 1864 „...a socotit de a sa datorie ca cel dântăi act al său să fie acesta ca fidel interpret al entuziasmului public de a arăta Măriei Voastre recunoștința și devotamentul județului întreg pentru mărețele și naționalele fapte ce Măria Voastră au săvârșit de la 2 mai și până acuma. Numele Măriei Voastre care a emancipat un întreg popor dându-i drepturi politice și făcând pe foștii clăcași proprietari pă ogărele lor va rămâne neșters în istoria patriei, în analele Europei, posteritatea îl va binecuvânta cu recunoștință...<sup>(45)</sup>).

În încheierea acestei moțiuni care a fost înaintată domnitorului Cuza, Consiliul județean Muscel arată că „...a hotărât ca drumul ce se va începe în primăvară (1865) de la frontiera despre Brașov până la Câmpulung cu podul pă Dâmbovița lângă comuna Rucăr să poarte numele de Alexandru Ioan I-iu, desăvârșitorul unirii, întemeietorul Statului Român...<sup>(46)</sup>).

Tot în semn de recunoștință pentru reformele înfăptuite, muscelenii, așa cum reiese dintr-un proces-verbal al Consiliului județean Muscel din 26 noiembrie 1864, în număr de 2 500 au semnat o petiție prin care și-au exprimat hotărârea să ofere o

sabie de onoare domnului Alexandru Ioan Cuza, având ca inscripție următorul conținut : „...pentru proiectul de lege electorală și de lege rurală, prezintate de ministru Kogălniceanu în zilele de martie și aprilie care au fost respinse de desființatele camere, județul Muscel și orașul Câmpulung recunoscători<sup>(47)</sup>).

Cum până la data de 26 noiembrie 1864, nu se reușise să se strângă decât suma de 120 galbeni, Consiliul județean Muscel „...unindu-se cu dorința exprimată de județu întreg prin petițiunea colectivă...<sup>(48)</sup> a hotărât ca diferența până la 220 galbeni cât costa sabia, care era deja comandată la Paris, să fie completată de casa județului<sup>(9)</sup>.

Același document ne face cunoscut că autoritățile muscelene au ținut legătura cu Iancu Alexandri fratele poetului Vasile Alecsandri care în acel timp era agentul diplomatic al României la Paris și care a primit ca sarcină să se îngrijească de confecționarea săbiei respective<sup>(10)</sup>.

Cinstea înmânării acestei săbii i-a fost incredințată lui Nicolae Kretzulescu președintele consiliului de miniștri, ministru secretar de stat la departamentul finanțelor și consilier al județului Muscel<sup>(11)</sup>. Acesta, în fruntea unei delegații din care n-au lipsit istoricul C.D. Aricescu și Dimitrie Negulici, fratele pictorului Ion Negulici, pe data de 10 decembrie 1865 într-o duminică, s-au prezentat la domnitorul Cuza și i-au înmănat sabia.

Cu ocazia înmânării, Nicolae Kretzulescu a rostit următoarele cuvinte : „Măria Ta ! județul Muscel și reședința sa, orașul Câmpulung vine azi prin delegați și au onoarea a se înfățișa înaintea Măriei Tale a vă prezenta sabia ce în simțământul lor de devotament pentru Măria Voastră a crezut a vă oferi. Câmpulungeni și toți muscelenii, locuitorii pă-

mântului de descălecătoare a lui Radu Negru se fălesc a putea astăzi să încingă cu sabia oferită de dâșii pe domnul României a [le] cărui fapte mărețe vor face epocă în istoria țării și vor lăsa nemuritor numele lui Alexandru Ioan<sup>1)</sup>. La aceste cuvinte, domnitorul le-a mulțumit și i-a însărcinat să mulțumească din parte-i muscelenilor și a adăugat că atunci când este vorba de patrie „...a căutat totdeauna a se însufla din strămoșească pildă a domnilor români<sup>13)</sup>”.

Atașamentul muscelenilor față de domnitorul Cuza s-a manifestat favorabil nu numai pentru reformele înfăptuite ci și față de politica externă pe care acesta a înțeles s-o ducă.

În acest sens este demn de scos în evidență atitudinea muscelenilor față de răspunsul dat de Alexandru Ioan Cuza scrisorii marelui Vizir Fuad-pașa din 2/14 sept. 1865 prin care acesta califica incidentul petrecut în București la 3/15 august 1865, drept „rostirea brutală a unei nemulțumiri generale“.

Prin răspunsul dat marelui vizir Fuad-pașa, Cuza respingea încercarea Turciei de a se amesteca în chestiunile interne ale țării silind pe vizir la retractare.

Acest răspuns demn și hotărât a avut un larg ecou și în rândul populației din Muscel. Făcându-se interpretul populației din județ, prefec-

tura județului Muscel, trimite la 15 noiembrie 1865 domnitorului Cuza un mesaj în care se consemnează că „Răspunsul dat de înălțimea voastră la epistola marelui vizir al Înaltei Porți a umplut de mulțumire inimile tuturor românilor, căci printr-însul susținând drepturile și autonomia țării în spiritul instituțiilor noastre ab-antico garantate de înaltele puteri prin tratatul de la Paris și Convenție, mențineți totdeauna demnitatea națională la înălțimea sa. Pentru această demnă și energică atitudine, a măriei voastre posteritatea păstrează P.I.D. o frumoasă pagină în analele țării. Generațiile viitoare vor pronunța cu respect și recunoștință numele lui Alexandru Ioan I iar noi în numele județului venim cu cel mai profund respect a depune la picioarele tronului Mării Tale recunoștința și devotamentul ce vă păstrăm asigurându-vă totodată că județul Muscel împreună cu toată țara vă va însoți totdeauna pe patriotica cale ce de la începutul guvernării maestății voastre nici un minut nu ați părăsit-o<sup>14)</sup>”.

Aceste mărturii documentare ne demonstrează că atât reformele preconizate și aplicate în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza cât și politica externă a acestuia s-au bucurat de un larg sprijin din partea populației din fostul județ Muscel.

## NOTE

<sup>1</sup> Arh. St. Argeș, fond Prefectura jud. Muscel, dos. 2/1864, f.l.

<sup>2</sup> Idem.

<sup>3</sup> Idem, f. 1, v. — 8

<sup>4</sup> Idem, f. 9—42.

<sup>5</sup> Idem, f. 26.

<sup>6</sup> Idem.

<sup>7</sup> Idem, dos. 1/1864—1865, f. 23.

<sup>8</sup> Idem.

<sup>9</sup> Idem, f. 23 și 23 v.

<sup>10</sup> Idem.

<sup>11</sup> Idem, dos. 29/1865, f. 58.

<sup>12</sup> Idem, f. 59.

<sup>13</sup> Idem.

<sup>14</sup> Idem, dos. 145/1865, f. 18.

## ABSTRACT

Using the documents existing in the State Archives, Argeș County, the present paper brings information in connection with the way in which the population appreciated the reforms adopted during the reign of Al. I. Cuza.

As we can see in the documents, the population of the Muscel County was satisfied with the agrarian and Electoral Reforms as well as with the dignified answers written by Al. I. Cuza in the letter sent to the Grand Vizier.